

JIBBE WILLEMS

BURGERLIJKE
SCHEMERING

Somewhere
over the rainbow
way up high

een beeldende absurdistische tekst
in een wereld vol rariteiten
fantasie, vervreemding en waanzin

een schemergebied tussen slapen en waken
tussen licht en duisternis

ook is het een liefdesverhaal – al fnuikt
de liefde jammerlijk

Personages

De ene vrouw

De andere

De man

De scènes zijn voorstellen evenals de volgorde enkel een voorstel is, zelfs de personageverdeling is een voorstel.

De dialoog is om een mogelijk (anekdotisch) verloop aan te geven. Dit verloop is mogelijk zonder de expliciete dialoog. Het is zelfs mogelijk van alle dialogen een monoloog te maken, zonder personage-aanduiding, als dat de makers bevrijdt van het keurslijf van de anekdote.

Een tekst vol schizofrenie, psychosen, stemmingsstoornissen, angst en somatoforme haperingen, dissociaties, seksuele aberraties, eet- en slaapstoornissen, periodiek explosieve aanvallen, aanpassingsproblemen, depressie, emotie, persoonlijkheidsstoornissen, paranoïde, schizoïde, antisociale, borderline, theatrale, narcistische, ontwijkende, afhankelijke en obsessief-compulsieve persoonlijkheidskenmerken – en dwanggedachten ofwel gewoon spiegeltjes van jij en ik.

marktplaats

de ene vrouw Ik kijk eerst goed rond, dat is belangrijk. Je kan aan een huis zien wat voor bewoner er leeft. En voor Marktplaats geldt hetzelfde als voor de rest van de wereld:

een product is zo goed als zijn verkoper.

Dus als het huis me niet bevalt, wansmaak, pauper, schimmel, dan ga ik weg zonder iets te kopen. Dat mag. Ons systeem is gebouwd op het principe dat je de waren eerst mag controleren alvorens tot aankoop over te gaan.

Zo'n gepaste zorgvuldigheid beschouw ik als mijn burgerplicht, intentie tot aanschaf verplicht niet tot aanschaf. Bij een bedrijfsovername doet men toch ook eerst boekenonderzoek, nou, dat geldt ook voor de gewone consumentenmarkt: onderzoek gaat voor aankoop.

Ik laat mij niet in de luren leggen door de eerste de beste aanbieder.

Dus als het huis me niet bevalt, slecht onderhoud of scheve muren, dan ga ik weg zonder iets te kopen.

Maar dit huis ziet er keurig uit.

Ik had natuurlijk meteen gezien dat hier iemand met geld woont, alleen al het knerpend witte grind op de oprijlaan, of de bijzonder goed bijgehouden buxushaag is bewijs genoeg, maar geld betekent nog niet dat er ook iemand met smaak woont.

Wanneer ik mijn vinger op het koperen knopje leg, klinkt er een heel beschaafde ding, gevolgd door een ingehouden dong. Dan weet je: hier woont niet iemand die haar geld aan frivoliteiten verkwist. Dan weet je:

wat zij op Marktplaats aanbiedt, dat kan geen rotzooi zijn. Zelfs haar tweedehands zal van de hoogste kwaliteit zijn.

Het zal niet de eerste keer zijn dat nieuwe rijkdom zich bij de voordeur al verraadt wanneer bij het schellen 'Für Elise' klinkt.

de andere Wagner.

de ene vrouw Ja, walgelijk. Je wast met een Weens walsje je afkomst nog niet wit, weet je.

de andere Ik weet het.

de ene vrouw Wat is het toch met geld zonder stamboom of aantekening in het Rode Boekje, dat het zich liefst met toeterende bellen presenteert?

de andere Ik weet het niet. Het is cultuur, denk ik, dat cultiveert men niet

zomaar of op zijn een-twee-drie's.

de ene vrouw De deurbel kan de drempel zijn tussen gêne en succes en de potentiële klant een gehandicapte die het zelf opgeworpen obstakel onmogelijk kan overwinnen.

de andere Het ergste is dat deze handicap zelf is toegebracht, de wansmaak

als automutilatie.

de ene vrouw Jij zegt het.

de andere Ja.

de ene vrouw Maar niks van dat al.

Wanneer ik mijn vinger op het koperen knopje leg, klinkt er een heel beschaafde 'ding', gevolgd door een ingehouden 'dong'.

Dan weet je: hier woont niet iemand

die haar geld aan frivoliteiten verkwist.

Dan weet je: wat zij op Marktplaats aanbiedt,

dat kan geen rotzooi zijn. Zelfs haar tweedehands zal van de hoogste kwaliteit zijn.

de andere Heet hij Hans?

de ene vrouw Wat?

de andere Je zei haar tweede Hans?

de ene vrouw Ik weet niet hoe hij heet.

de andere Geen Hans.

de ene vrouw Oh nee?

de andere Dat vind ik zo'n kleurloze naam.

Daar zit weinig leven in, weinig pit.

de ene vrouw Een betrouwbare naam,

misschien wel, heet hij Hans,

van geboorte.

de andere Of hij heet Wichard.

de ene vrouw Wichard.

de andere Dat is oud Germaans.

Daar zitten vlammen in. En rune-tekens.

Oude verhalen van een strijdende wereld.

de ene vrouw Het doet er niet toe hoe hij heet. Van geboorte. Hij heet hoe wij hem willen noemen.

de andere Zal hij daarnaar willen luisteren?

de ene vrouw Volgens zijn vorige eigenaresse is hij heel volgzaam, dus ja,

ik denk het wel. We zullen dadelijk

samen de proef op de som nemen.

de andere Hoeveel heb je ervoor betaald?

de ene vrouw Daar had ik het toch niet over? Ik had het niet over geld.

Ik had het over... Waar had ik het over?

de andere 'Für Elise.'

de ene vrouw Een zeer vriendelijke dame doet open, ik voel gelijk verwantschap, dat heb je soms, dat je jezelf herkent in de beschaving van een ander, en in het lijden dat zij met haar glimlach verbergt. Het is met pijn in het hart, zegt ze, maar soms is het leven je net een stap voor en kan je niks anders dan volgen.

de andere Dat vind ik vaag. Het klinkt waar, maar ik vind het ook vaag.

Wat bedoelt ze daarmee?

de ene vrouw Ik ga die vrouw toch niet

naar haar leed vragen?

de andere Waarom niet? Je maakt je klaar voor een transactie, dan heb je er recht op naar de werking van het product te vragen, mocht het een met het ander te maken hebben.

de ene vrouw Ik weet toch niet of de ellende van de aanbieder te maken heeft met wat ze aanbiedt.

de andere Nee. Dat weet je niet.

de ene vrouw Nee.

de andere Omdat je er niet naar vraagt.

de ene vrouw Omdat ik manieren heb.

de andere Beleefdheid leidt tot verborgen gebreken. Je kan niet zomaar vertrouwen dat wat iemand op Marktplaats zet in orde is.

Haar leed kan haar berokkend zijn door het product dat ze aanbiedt.

Marktplaats is een bron van illegaliteit, frauduleuze oplichting, zwarthandel en nep.

de ene vrouw Ja. En soms moet je mensen vertrouwen.

de andere Dat vind ik verschrikkelijk naïef
van je.

de ene vrouw Dat vind ik verschrikkelijk cynisch van je.

de andere Nou. We zitten weer volgestopt met meningen hè. Ze lekken
er aan alle kanten uit, de opinies.

de ene vrouw Opinies hebben weinig zin
als je ze voor jezelf houdt.

de andere Daarin verschillen wij van mening, ik vind het een kwestie
van fatsoen, manieren, etiquette én beschaving wanneer men zijn of
haar opinies voor zich weet te houden.

de ene vrouw Zo. Vind jij dat.

de andere Ja. Dat vind ik. En ik hoor best wel wat ik zeg hoor, dat je niet
denkt dat de discrepantie tussen mijn woorden en hun betekenis mij
niet opvalt. Ik ben niet van de straat zeg.

de ene vrouw Nee, dat ben je zeker niet.

Het is met pijn in het hart, zegt ze, en aan haar stem kan ik horen dat ze
meertalig is opgevoed, een hogere opleiding heeft genoten en
generaties vol adellijke titels op haar voorouderlijke schouders heeft
staan.

Een stem die in een wereld heeft geklonken
waarin nog landen bestonden met de naam
Ceylon, Formosa, Abessinië en Siam.

Een stem met aandelen in Opper-Volta en Rhodesië.

Met pijn in het hart, zegt ze, maar soms draait de wereld éven de
verkeerde kant op.

de andere Ja.

de ene vrouw Sportieve vrouw. Paardenstaart.

de andere Zouden sommige paarden

ook meisjesstaarten hebben?

de ene vrouw Een kapsel zó informeel

dat het enkel als contrast bij haar hele staat van zijn past, maar

tegelijktijd niet té casual,

het is een verzorgde paardenstaart, een die zegt: het is weekend en ik

ga zo nog een eind te paard, maar voor het soiree vanavond

vlecht ik er een wrong in en steek ik het op, chic zonder stijf te worden.

‘Kom binnen,’ zegt ze, en ik kom binnen.

de andere Halletje?

de ene vrouw Halletje. Smaakvol. Tussendeur met gebrandschilderd

glas, maar niet schreeuwerig, een keurig beperkt aantal kleuren. Hier is

over nagedacht.

Een artefact uit een koloniaal verleden, erfstuk, hoogstwaarschijnlijk,

staat nonchalant (maar niet slordig) in de hoek tegenover de

kapstokhaakjes waaraan bij het seizoen passende overkleding hangt.

Ik kan enkel aannemen dat het paardrijgerei,

laarzen, cap en zweepje, op de daarvoor bestemde plek in het

koetshuis of de privémanege ligt, want hier, in het woongedeelte, zie ik

het niet.

Comme il faut.

de andere Zoals het hoort.

En als het nu hard regent, zo hard dat de suède schoenen die na het

rijgenot de voeten weer omsluiten de tocht terug naar huis niet zullen

overleven.

de ene vrouw Wie neemt er nu suède schoenen naar de stallen mee?

de andere Ja, wie?

de ene vrouw Er zal een soort transitie-schoeisel zijn, dat in het leven is geroepen om de tocht tussen woonhuis en manege te volbrengen.

Daarbij, wie paard kan rijden zal vast het weerbericht ook kunnen lezen.

de andere Ik weet niet of er een causaal verband bestaat tussen mode, meteorologie en manieren.

de ene vrouw In die kringen wel. Dat is algemeen bekend.

de andere Natuurlijk.

de ene vrouw Ze gaat me voor naar binnen, en leidt me door een lange gang, zo breed en hoog dat je er, zoals een lager opgeleid persoon zou zeggen, een bowlingcompetitie in zou kunnen spelen.

Ze noodt mij binnen in de woonkamer met een armgebaar waaruit bescheiden trots en nederige dankbaarheid voor haar plaats in de wereld blijkt, en duidt met een hoofdknikje de man naast de Louis Seize-stoel aan. Sober, symmetrisch, met een enkele classicistische versiering. De stoel, niet de man.

de andere Daar ging ik al half en half van uit.

de ene vrouw Dit is hem dus.

de andere 'Met pijn in het hart'?

de ene vrouw Ja.

de andere Misschien was het angina pectoris.

de ene vrouw Ik denk dat het een metafoor was.

de andere Dat zou kunnen. Een metafoor.

Of angina pectoris. Pijn op de borst.

de ene vrouw Pijn op de borst, pijn in het hart, ik snap niet zo goed wat het onderscheid is.

de andere Het ene is fysiek, het andere mentaal.

de ene vrouw Dan nog snap ik niet zo goed wat het onderscheid is. De oorzaak is hetzelfde. Een emotionele reactie. Het resultaat is hetzelfde. Lichamelijke pijn. Hierin ben ik echt wel een beetje holistisch. Fysiek en mentaal zijn één. Ik snap niet zo goed waarom jij daar onderscheid in aan wil brengen.

de andere Ik snap dat eigenlijk ook niet zo goed. Heb jij dat nooit? Dat je niet zo goed snapt wat je wilt?

de ene vrouw Zelden.

de andere Zelden?

de ene vrouw Tot nooit. Ik zet mijn zinnen ergens op of niet. Snappen heeft daar niks mee van doen. Iets willen is iets willen, het verlangen is de reden zelf, dat is geen kwestie van inzicht dat is een kwestie van erkenning.

Nu had ik mijn zinnen op een aankoop gezet.

Maar dat laat je natuurlijk niet op slag en sprong merken.

de andere Natuurlijk niet.

de ene vrouw Dat ondergraaft je onderhandelingspositie. Je zet een neutraal gezicht op,

waarmee je aangeeft dat de zaak nog allerm minst beklonken is en je stelt wat kritische vragen die niet per se vragen zijn maar eerder als vragen vermomde kritiek.

Horen die grijze plukjes daar? Die kreukels, is dat slijtage of design?

Het is wel een wat... verouderd model, of niet?

Ze glimlacht, heeft de begeerte in mij allang herkend, ze weet dat mijn vragen niets meer dan afleidingsmanoeuvres zijn, slechte camouflage van mijn hebberigheid. Ik wil hem hebben. We weten het allebei.

Ze speelt het spel mee.

‘Het is met pijn in het hart,’ zegt ze.

‘Ik had hem ook op kunnen zetten, maar dat neemt weer ruimte in. En hij heeft nog wel wat goede jaren in zich, dus dat zou ook zonde zijn. Er zitten weinig kilometers op en hij is altijd goed onderhouden. Op gezette tijden een sopje, ook de moeilijk te bereiken plekjes in de plooitjes en onder het velletje.’

de andere Dat zegt zij?

de ene vrouw Ja.

de andere En toen?

de ene vrouw Ja wat en toen. We kunnen er lang of kort over zijn. Ik prefereer kort, je kent mij, ik ben er geen van uitweidingen.

Liever een samenvatting dan een minutenlange monoloog. Dus toen, ja toen, toen heb ik hem gekocht. Toen heb ik hem meegenomen. En toen stond hij hier, naast mij, in ons huis.

de andere Toch zou ik hem nog even grondig onder handen nemen. Hij riekt.

de ene vrouw Hij riekt niet.

de andere Hij riekt.

de ene vrouw Ja nou ja. Een mening is ook maar een manier om de dag door te komen.

de andere Naar verlepte groenten. En naar iets stoffigs. Filterkoffie.

de ene vrouw Daar geloof ik niks van. Filterkoffie. Die vrouw drinkt geen filter-

koffie!

de andere Filterkoffie waar het water al doorheen gelopen is.

Opgedroogde koffiedrab.

Kan je de slakken mee uit je tuin jagen.

Wist je dat? Misschien kan Hans slakken uit de tuin jagen.

de ene vrouw Hij heet geen Hans. En hij riekt niet. Hij geurt.

de andere Hij geurt.

de ene vrouw Naar allerlei. Naar man.

Dat herken jij niet, maar ik wel. Man.

Dat riekt niet. Dat ruikt zo. Dat ruikt zoals het smaakt.

de andere Heb je hem geproefd?

de ene vrouw Natuurlijk heb ik hem geproefd. Ik ga hem toch niet kopen als ik niet weet hoe hij smaakt.

de andere En? Hoe smaakt hij?

de ene vrouw Hij smaakt zoals hij ruikt.

Naar allerlei. Naar man.

de andere Lekker?

de ene vrouw Als je ervan houdt zeker.

Zoutig. En als je zijn gezicht likt dan raspt

zijn wang je tong. Daar is hij schurig. Maar voor de rest is hij zacht. Hij is zacht maar ook stevig. Ja. Niet op alle plekken altijd even zacht, niet overal even zacht soms, soms hier en daar ook stevig. Dat heeft zijn nut.

de andere En kan hij verder nog wat?

de ene vrouw Ik heb de gebruiksaanwijzing nog niet gelezen. Maar ik denk het wel.

Zeg, doe eens wat.

de man Zeg of doe?

de andere Ach kijk, het spreekt!

diner voor twee

de man

De keuken was een geurensymfonie,
een waar organoleptisch bacchanaal;
de vetten spetterden in harmonie,
de olie drum, de kruiden als cimbaal.

En daar begon het rauwe vlees te zingen,
zo'n fraaie aria hoorde ik nooit,
een sissend lied van doodgaan en die dingen
dat met een laatste adem werd voltooid.

Ontroerd serveerde ik het eten uit,
vouwde mijn handen in oprecht gebed
dankbaar om alles dat mij was gegeven

zoals de goede smaak van mijn liefste bruid
die hier op mijn bord als feestbanket
meer tot haar recht kwam dan bij leven.

achterstevoren

de andere Het is fijn om eens iemand anders te hebben om mee te praten.

de ene vrouw Iemand anders? Heb jij iemand anders nodig om te praten? Jouw gesprekken zijn eenrichtingsverkeer.

de andere Dan is het fijn om eens iemand te hebben die naar me luistert.

de man Natuurlijk. Ik luister. Daar ben ik voor gemaakt. Ik ben een man met aandacht en geduld.

de andere Ik leef zo nu een dan een maand achterstevoren.

Dan ga ik 's ochtends vroeg naar bed en word na onrustige palindromen de vorige avond wakker.

Duw een gaap mijn keel uit, ga rechtop zitten, duw de knak terug in mijn knieën en kniel, stop het gebed waarin ik godje vraag om liefde achter mijn tanden en sta recht.

Ik rek mijn spieren in, trek mijn nachtopon uit en mijn dagdracht aan.

Ik stap achterwaarts de trap af, steeds een tikje minder moe, en lees, beneden aangekomen in de luie stoel wat stichtelijke poëzie.

Dat doe ik 's avonds graag.

de ene vrouw Ja dat is waar.

de man Er kan een hoop troost in poëzie verborgen zitten.

de ene vrouw Troost en voor wie weet te lezen wat er staat: verborgen boodschappen.

de man Inderdaad. Er kan gevaar in poëzie verborgen zitten.

de andere Wanneer de woorden uit mijn ogen zijn gelopen en zich weer netjes op de pagina's hebben gevleid, terwijl ik ondertussen kleine drupjes wijn in een roemer spuug...

de ene vrouw ...een erfstuk van mijn moeder...

de man Och, gecondoleerd.

de andere ...ontopen ik het boek. Giet de wijn de fles in, zet de fles op de geheime bergplaats zodat zij er af zal blijven en daarna beer ik wat ijs. Dat heb ik soms, dan kan ik uren rondjes lopen door de kamer, dat maakt me rustig, maar op zo'n omgekeerde dag, voel ik de spanning met elke stap mijn maag in ballen. Misschien heb ik verkeerd gegeten. Ik zet mij aan de tafel en braak, beschaafd en zeer geconcentreerd, andijviestampot lepel voor lepel mijn bord op. De worst snij ik met chirurgische precisie aan elkaar, maar honger heb ik niet. Die komt pas wanneer ik het vlees ontbakken heb, de groente uit de puree gevist, de aardappels met ferme kracht tot knol gestampt en hun jasje aangetrokken heb.

de ene vrouw Ik ga naar bed.

de andere Maar mijn verhaal is nog niet af.

de ene vrouw Vertel maar door. Je praat wel vaker in je eentje toch?

Laat je door onze onaanwezigheid niet tegenhouden.

de andere Moet hij mee?

de ene vrouw Natuurlijk moet hij dat.

Hij is van mij. Ik heb hem niet gekocht

om jouw gekrakeel te beluisteren.

de andere Maar ik heb het nog niet verteld hoe ik onder de douche steeds viezer wordt, nachtzweet dat in de plooien van mijn oksels en mijn liezen trekt, hoe ik stank en tandplak met een borstel op mijn

tanden smeer of hoe ik een lange, warme drol mijn anus in voel glijden
waar hij zich, warm en comfortabel, als een baby in zijn bedje, nestelt in
mijn endeldarm.

de ene vrouw Nee, dat heb jij niet verteld,
en dat is misschien maar beter ook.

de man Ik vind het een mooi verhaal.

de ene vrouw Ik ook. Ik vind het ook een mooi verhaal. Maar ik wil naar
bed.

En jij ook.

de man Ja.

de andere Het is eens misgegaan.

de man Ach.

de andere Toen sloeg ik door. Of terug.

Ik weet het niet.

de ene vrouw Kom, Hans, we gaan naar bed.

de andere Hij heet geen Hans.

de man Ik heet hoe zij wil dat ik heet.

de ene vrouw Hans.

de andere Mijn bloedsomloop slaat achterover, trekt eerst de kamers,
dan de boezems in, de stroming in mijn aders keren om.

Mijn haar glijdt mijn hoofdhuid in, mijn nagels verdwijnen in hun bed, de
cellen in mijn lijfje smelten samen en ik word ieder uur een uurtje jonger.

de man Jong, ja, dat is wel een adjectief dat ik voor jou zou gebruiken.

de ene vrouw Voor mij ook, hè Hans?

Jong en sportief.

de man Ja, mevrouw.

de andere Het gaat steeds sneller, uren worden zonnen, manen en decennia, ik krimp tot baby en word vastgeplakt aan de navelstreng en het geboortekanaal ingezogen.

De knip gaat terug de schaar in, en ik ga terug de baar in, smelt tot foetus, embryo, tot blastocyste en zygote. En ik ben weer twee.

de man Twee?

de andere Twee. Als zaadje schiet ik terug het scrotum in. Als eitje ontspring ik in de eierstok. En van zygote word ik twee gameten, mijn diploïde split in twee haploïden, En bij de schisma ontsnapt mijn klein zieltje, dat hoog de kosmos word ingeblazen, naar het godje dat op zijn wolkje zit te wachten op mijn verwekking.

de ene vrouw Hans! Ik lig al in bed, Hans.

de man Ja, mevrouw.

de ene vrouw Ik wil dat je komt Hans.

de man Ja, mevrouw.

de andere Welterusten Hans.

de man Ik heet geen Hans.

de andere Dat weet ik. Welterusten.

crêpepapier

de man

Wie in niets anders dan de jeugd de schoonheid weet te vinden zal
eenzaam achterblijven met het verstrijken van de tijd, maar wie de lust
durft te beleven met oudere beminden weet dat met de jaren de
ervaring wordt gerijpt;

die wil geen angstig rillend groentje dat naïef koket haar lijfje lafjes
aanbiedt, waar ze vervolgens niets mee kan, die wil een goed geoefend
lichaam, vlamvend in zijn bed,
wie eenmaal van dat vuur geproefd heeft, wil niets meer anders dan

een vrouw die vrijt alsof de dood haar op
de hielen zit, een zachte holte in een mondje zonder kunstgebit, haar
kontje strak gehouden door een incontinentieslip,

die wil spuiten over haar tot leer gelooid borsten, die wil komen tussen
haar huidplooien en korsten en in het roze crêpepapier van haar
knisperende schaamlip.

akel

de ene vrouw Hou je van mij?

de man Ja, mevrouw.

de ene vrouw Noem me geen mevrouw.

Daar krijg ik akel van. Hou je van me?

de man Ja, chef.

de ene vrouw Niet chef. Ik ben je chef niet.

Niet in bed. Of... wel, ook, maar ik wil niet dat je dat benoemd. Hou je van me.

de man Ja, meesteres.

de ene vrouw Nee nee nee nee.

Noem me iets liefs, iets kozends, Hans.

de man iets kozends.

de ene vrouw Ja, iets liefs, iets kozends.

Hou je van me.

de man Ja, regenbuitje.

de ene vrouw Dat is al beter. Ga door.

de man Tentakelspruitje.

de ene vrouw Oh ja.

de man Triptiekgommetje,

parallelepipedumpje.

de ene vrouw Ga door, ga door.

de man Klisteurslangetje, modern kunstconceptje, bavaroisvelletje.

de ene vrouw Ja! Ja! Jaaaaa!

de man Trompetborsteltje! Daslookpersje!

Handzeepje!

de ene vrouw Jajaja. Zo, nou goed, nu is het wel genoeg. Klaar hoor. Ga maar slapen Hans.

de man Ik heet geen Hans.

de ene vrouw Wat zeg je?

de man Niets.

de ene vrouw Niets wat?

de man Niets... lieverd.

de ene vrouw Juist, Hans. Slaap jij maar op de grond vannacht.

de man Ja lieverd.

de ene vrouw En haal d'r even een waslapje langs, wil je, anders wordt de boel zo kleverig.

de man Ja lieverd.

de ene vrouw En even doorspoelen, anders krijg je blaasontsteking.

de man Ja lieverd. Welterusten lieverd.

Slaap wel lieverd.

de ene vrouw En nu stil, Hans.

lief klein godje

de andere

Ik ga nu slapen lief klein godje
moge je vleugels mij beschermen
hoed mij voor kwaad, pijn en ellende
toe, wil jij je over mij ontfermen

ik geef me over, lief klein godje
spreid al je armen voor me uit
wieg mij diep in zoete slaapjes
houd mij heel met haar en huid

vernietig die niet van mij houden
brand al hun kindertjes tot as
maak hun vagijntjes dorre steppen
maak hun pikkies slap als was

en kom mij 's nachts ook eens bezoeken
leg je tentakels op mijn borst en
zuig je vast met al je nappen
lief klein godje, ik heb dorst en

sta in brand en felle vlammen
schroeien mijn voorbipsje tot gloed

dring al mijn openingen binnen
bevlek mij, godje, met je roet

kom met je wolk razende vliegen
kom met je nageltjes van glas
kom met je kleefbloed en je borsthaar
kom toch klein godje in mijn sas
amen

de andere Kan je niet slapen?

de man Ik moest even wat schoonmaken.

de andere Oh.

de man Voor je het weet loop je iets op.

de andere Ja.

de man Je moet het fris houden. Ook onder het velletje.

de andere Vooral daar.

de man Het is heel belangrijk geen enkel plekje over te slaan.

de andere Ook die lastig te bereiken plekjes niet.

de man Vooral die niet.

de andere Je moet het velletje helemaal terugtrekken of tenminste,
alleen het stukje

dat makkelijk teruggeschoven kan worden,

je moet het niet forceren, je wil niet dat er wondjes komen.

de man Nee.

de andere En dan spoel je het met lauw water schoon, gewoon met je
vingers, geen ruw lapje, geen zeep.

de man Voorzichtig en liefdevol.

de andere Voorzichtig en liefdevol.

de man Zou jij het zo doen?

de andere Ik zou geen dag overslaan.

Luiheid is geen excuus voor slechte lichaamsverzorging en hygiëne is de sleutel tot een zinvoller leven.

de man Ik kom nooit in de supermarkt.

de andere Nee?

de man Je krijgt al ziektes bij de ingang. Schurft van de hond van de verkoper van de daklozenkrant, kinkhoest van de verkoper van de daklozenkrant zelf, en wie weet welk zikavirus van de mensen die de grens over zijn geweest. Of daar vandaan komen. Dan ben je nog niet eens binnen.

de andere Ik ben altijd bang dat ik 't zelf ben. De verkoper van de daklozenkrant. Ik in de toekomst. Ik één stap van nu verwijderd. Ik één keer pech of een ongelukje.

de man Misschien ben je het al. Weet je het alleen nog niet.

de andere Ja.

de man Het zijn ziekteverwekkers. Alle mensen zijn ziekteverwekkers. Maar sommige mensen zijn meer ziekteverwekker dan anderen.

de andere Ja.

de man En dan stap je binnen. Door een lauwe luchtstroom een andere dimensie in. In een wereld vol klanten van pluimage en allooi, vol laagopgeleide kassamedewerkers, vol bonuskaarten en een samenzwering van fabrikanten van suikerhoudende producten.

Leugens en reclames slaan je om de oren, jingles en muzak worden je gehoorgang ingefluisterd.

de andere Suicide is painless

It brings so many changes

and I can take or leave them if I please
de man Ik geloof niet per se in complotten maar toevallig is het wel.
de andere Alles is toeval. Dat is juist het enge.
de man De groente- en fruitafdeling is het ergste.
de ene vrouw Hans! Wat ben jij aan het doen!
de andere Denk jij een beetje aan mij?
de man Mag ik niet denk ik.
de andere Oh.
de man Maar ik doe het toch.
de andere Oh.
de man Ik denk aan wie ik wil.
de andere Ja.
de man Ik ben een man.
de andere Ja.
de man Stiekem.
de andere Ja. Stiekem. Waar denk je dan aan?
de man Ik denk aan je ogen. Dat ze naar zout ruiken. En hoe ze glimmen van het vocht als je naar mij kijkt.
Ik denk aan de haartjes op je armen en boven je bovenlip, ik zou er mijn hoofdkussen mee willen vullen een bontjas van willen maken
jij houdt me warm waar ik ook ben.
Ik denk aan de halve maantjes die tegen het nagelbed van je vingers liggen en die nooit ondergaan nooit plaats maken voor de zon,
ik denk aan de altijd-nacht met jou.
Ik denk aan je borsten in mijn handen je tepels tussen mijn tanden je venusheuvel tegen mijn bovenbeen gedrukt. Denk jij ook aan mij?
de andere Nee, niet echt.

de man Oh.

de andere Ik denk aan je adamsappel,
hoe ik die kan voelen als ik mijn handen
om je hals vouw en jij slikt.

Ik denk aan je haren in mijn vuisten
als ik je hoofd naar beneden duw.

Ik denk aan de zachte huid van je scrotum
het naadje waarmee het dicht lijkt genaaid
hoe ik die met mijn nagel volg alsof ik het zakje open wil ratsen je twee
kievietseieren
in mijn handpalm wil wegen.

Ik denk aan je bovenbeen die ik tegen
mijn venusheuvel druk.

Kus me.

de man Dat kan ik niet.

de andere Zelfs de boom legt zijn bast weleens af om schip te worden.

Kus me.

de man Ik ben vies.

de andere Kus me.

de ene vrouw Hans!

de andere Kus me.

de man Het spijt me.

de ene vrouw Hans! Wat treuzel je!

de andere Je moet gaan.

de ene vrouw Zo groot is dat velletje nou
ook weer niet!

De Man vertrekt.

de andere Welterusten lief klein kastje met
je huidje van hout, slaap lekker glaasje water, tafeltje, gordijntjes, draag
mij zachtjes, bedjefijn, naar dromenland, nachtkusje smak, lakentjes,
kussentjes, slaap maar fijn,
en ook de maan die aan de hemel staat
en het sterretje dat naast haar straalt,
oogjes toe en slaap maar moe, ook pluiskonijn
en vensterglas, plintje, plankje, raamkozijn,
de stenen muur en het behang, slaap lekker
lampje in de gang, je peertje en je kapje ook,
de open haard, de kachelpook, bestekla en
de bezemkast, het tafellaken van damast,
de treden van de keldertrap, tot en met
de laatste stap, doe allemaal de oogjes dicht
en slaap de slaap tot ochtendlicht.
Welterusten, alles, denk aan mij.
Ze gaat slapen.

ontbijt

de ene vrouw Heerlijk! Ontbijtje! Heerlijk!

Héb jij zin in het aftreksel van ontvelde, gemalen, gedroogde en geroosterde zaden?

de andere Wat ben jij vrolijk, vanochtend.

de ene vrouw Ik ben altijd vrolijk.

de andere Nou...

de ene vrouw Áltijd!

de man Ja lieverd. Lieverd is altijd vrolijk.

de ene vrouw Wil jij wat aftreksel?

de man Heerlijk.

de ene vrouw Wil jij daar wat excreet

van een vrouwelijk zoogdier bij?

de man Een wolkje.

de ene vrouw Klontje geraffineerde biet erin?

de man Twee klontjes.

de ene vrouw Jij?

de andere Ik hou het bij wat diwaterstofoxide

in een silicatenmengsel, dank je.

de ene vrouw Saai.

de andere Je kent me toch. Ik eet geen vis, geen fruit, geen vlees, geen groente. Ik eet enkel materialen die niet in staat zijn om te lijden Omdat ik de angst van ieder levend wezen voel dat bij mij binnen komt. Dat is

niet goed, dat veroorzaakt stress in je witte bloedlichaampjes. Dat veroorzaakt interne wonden.

de ene vrouw Wil jij er ook een gekookt kippenembryootje bij? Met een dun lapje varkensrug of -reet?

de man Ik, eh...

de ene vrouw Ja graag, lieverd.

de man Ja graag, lieverd.

Stilte. Ze ontbijten.

de andere Je ziet er lekker warrig uit.

de ene vrouw Dank je. Ja. Het was een verwarrende nacht.

de andere En jij bent fijn geurig vanochtend.

de ene vrouw Het gaat jou niks aan hoe fijn Hans geurt vanochtend.

de andere Hoezo?

de ene vrouw Jij hebt geen recht op zijn geur.

de andere Zijn geur hángt hier gewoon,

dan mag ik die toch opsnuiven?

de ene vrouw Mooie boel zou dat worden.

‘Ja sorry hoor groenteman, die appeltjes líggen hier gewoon dan mag ik die toch meesnaaien?’

de andere Dat is iets heel anders.

de ene vrouw En ik heb ook liever niet dat je naar hem kijkt.

de andere Nou ja zeg.

de ene vrouw Het is obsceen, zoals je naar hem kijkt.

de andere Mag ik niet kijken naar wat mijn ogen zien?

de ene vrouw Het tast mij aan in mijn privacy, het is puur voyeurisme.

Daar zijn wetten voor. Tegen.

de andere Wat vind jij daar nou van?

de ene vrouw En ik heb ook liever niet dat je tegen hem praat.
de andere Ik mag praten tegen wie ik wil.
de ene vrouw En als hij antwoord geeft, wil ik dat je niet naar hem
luistert. Ik wil dat jij geen enkel zintuig gebruikt met betrekking tot Hans.
de andere Hij heet geen Hans.
de ene vrouw Jij hebt het recht niet hem te benoemen.
de andere Ik zeg alleen maar dat hij fijn geurig is vanochtend.
de ene vrouw Dat is praten en ruiken en benoemen, drie keer fout.
de andere Ik kan er toch niks aan doen dat ik hem ruik? Mijn neus
bevindt zich nu eenmaal in deze ruimte.
de ene vrouw Het is geen openbare ruimte.
de andere Wel, het is een openbare reukruimte.
de ene vrouw Dat is het niet. Het is privédoemien.
de andere Ook mijn privédoemien.
de ene vrouw Maar geen openbare ruimte dus.
de andere 'Een openbare ruimte is de gemeenschappelijke fysieke
ruimte
die leden van een samenleving hebben inclusief de daarop betrekking
hebbende mentale én sociale ruimte.'
de ene vrouw Zo, mevrouwtje woordenboek.
de andere Dus.
de ene vrouw Dus?
de andere Als wij een samenleving zijn is dit onze gemeenschappelijke
fysieke ruimte.
Ik zal niet aan hem ruiken in jouw slaapkamer, maar zodra hij de
woonkamer betreedt dan is zijn geur vogelvrij.
de man Dames...

de ene vrouw Jij treedt mijn recht op bezit met voeten.

de andere Jij treedt mijn recht op vrijheid van geur-uiting.

de man Dames.

de ene vrouw Dat is geen recht. En dit hier is geen rechtsstaat.

de man Dames, rustig maar, ik heb geur genoeg voor twee.

de ene vrouw Ik wil dat jij je geurtjes bij je houdt. Ik heb ervoor betaald.

Het zijn mijn geurtjes.

de man Dat beklemmt mij een beetje.

de ene vrouw Dat maakt mij geen homo uit.

Jij, Hans, jij bestaat alleen dankzij mij.

Wat jou aangaat, besta jij alleen maar in mijn hoofd. Jouw adem hangt af van mijn vertrouwen in jou. Dus laat me het geloof in jou niet verliezen, Hans.

de andere Hij heet geen Hans.

de ene vrouw Hij heet Hans. Hij heet Hans zolang ik wil dat hij Hans heet. Hans, hoe

heet je?

de man Hans.

de ene vrouw Juist.

fijnproever

de man

Ik ben een fijnproever,
geen smaak gaat mij te ver,
er bestaat geen beest dat ik niet heb gegeten,
ik zet mijn gebit in de hele voedselketen,
ja ieder lichaamsdeel is mij even culinair

zo zijn gebakken tepels van een rinocerosteef
een weldaad voor de mens, werkelijk exquisite,
en wie trek heeft in een bijzondere surprise
pureert de ballen van een pup in de keukenzeef

voor puur mondgenot, een heerlijke sensatie,
pult men van de wonden van een heroïnehoer
de knapperige korsten; nét een stukje zwoerd

ach zeg maar niks, u vindt mij vast een aberratie,
vraatzuchtig en pervers, zonder enige limiet,
maar één ding bezweer ik u, spuitjes lust ik niet.

luis op de sanseveria

de man Kijk nou.

de ene vrouw Wat?

de man De sanseveria.

de andere Ach.

de ene vrouw Wat?

de man Luis.

de andere Luis op de sanseveria.

de ene vrouw Ach nee. De sanseveria krijgt bijna nooit last van ziektes.

de andere Bijna is niet nooit.

de ene vrouw Ik zei ook bijna nooit.

En nu?

de man Het is niet zo erg.

de ene vrouw Niet?

de man Nee, je zet er even een sterke straal water op en zo spoel je gemakkelijk al het ongedierte weg.

de ene vrouw En de sanseveria merkt daar niets van.

de man Welnee, voel maar, stevige bladeren.

de ene vrouw Heel stevig.

de man Het is echt een heel makkelijke plant.

Niet dood te krijgen.

de ene vrouw Behalve als je hem te veel water geeft.

de man 'Hem', grappig.

de ene vrouw Wat is daar grappig aan?

de man Dat je de sanseveria als mannelijk beschouwt, dat vind ik grappig.

de ene vrouw Oh. Jij vindt het meer een vrouwelijke plant?

de man Niet per se. Ik heb er nooit zo over nagedacht. Sowieso denk ik daar nooit zo over na, mannelijk of vrouwelijk. Dingen zijn gewoon dingen. Sanseveria, stoel, raam, die zijn niet mannelijk of vrouwelijk voor mij.

de ene vrouw Raam is onzijdig. 'Het' raam.

de andere En een sanseveria is een plant, geen ding.

de man Ik bedoel er verder weinig mee,

ik vond het gewoon grappig,

dat je de sanseveria als mannelijk beschouwt.

de andere Het is een woestijnplant. Hij houdt van zonlicht.

de ene vrouw Ik vraag me wel af hoe ze aan die luizen komt.

de andere Uit de tropische gebieden van West-Afrika komt'ie. Best exotisch, voor zo'n huiselijk plantje.

de man Ja.

de ene vrouw Misschien heb jij ze meegenomen.

de man Wat? Die luizen?

de ene vrouw Kan toch.

de man Ik ben schoon. Geen polonaise aan mijn lijf.

de andere Geen luizen ook.

de ene vrouw Wat weet jij daarvan?

de andere Niets tot weinig.

de man Een soort huisdieren, eigenlijk.

de ene vrouw Wat?

de man Die bladluizen. Zolang ze niets doen.

de ene vrouw Ze kunnen virussen overdragen.
de man Bladluizen?
de ene vrouw Alle luizen. Dat kan schade aan de plant toebrengen.
de andere Zo rap zal dat toch niet gaan?
de ene vrouw Virussen.
de andere Ja maar het zal toch geen aids zijn,
of herpes of iets dergelijks.
de man Plantenherpes. Groene blaasjes.
de ene vrouw Een virus is een virus.
Daar moet je niet mee lachen.
de man Ik lach daar ook niet mee.
de andere Wisten jullie dat als een baby zich zou door blijven
ontwikkelen met dezelfde snelheid als waarin hij zich de eerste twaalf
weken ontwikkelt, hij bij de geboorte wel twee ton zou wegen!
de ene vrouw Twee ton!
de man Grappig, weer 'hem'.
de ene vrouw Waarom is dat grappig?
de man Dat zei je ook over de sanseveria.
de ene vrouw Baby is mannelijk.
de andere Nou, dat ligt er toch maar aan?
de ene vrouw Nee, ik bedoel het woord,
het woord baby is mannelijk.
de andere Echt?
de man Dat is toch vreemd?
de ene vrouw Hoezo?
de man Dat baby mannelijk is.
de ene vrouw Toch is het zo.

de man Ook als het een meisje is.

de ene vrouw Meisje is onzijdig.

de man Nou ja.

de andere Dus als je een dochter krijgt

is die mannelijk en onzijdig.

de ene vrouw Nee, dochter is vrouwelijk.

de man Hoe kan dat nou, het is toch een baby,

een meisje?

de ene vrouw Ik heb het gevoel dat jullie

het woord en waar het woord voor staat

door elkaar halen.

de man Maar wat is een woord dan

als het niet is waar het voor staat.

de ene vrouw Een klank.

Meer niet. Of een verzameling letters.

Ligt aan hoe je het woord uit.

de man Dus een sanseveria is geen sanseveria?

de ene vrouw Een sanseveria is een sanseveria, maar 'sanseveria' is geen sanseveria, 'sanseveria' is een verzameling van vijf klanken die samen een woord vormen waarmee we een sanseveria aanduiden.

de andere Volgens mij is een sanseveria gewoon een sanseveria.

de ene vrouw Ja nee natuurlijk is een sanseveria gewoon een sanseveria maar ik bedoel dat wanneer je sanseveria zegt, san-se-ve-ri-a, dat dat dan niets meer is dan adem met klank, trillingen in de lucht, onzichtbaar, weg zodra het uitgesproken is, een woord is maar een woord, dat bestaat alleen wanneer wij er betekenis aan geven. Het is een symbool.

de man Een sanseveria is een symbool.

Waarvan dan?

de ene vrouw Nee, 'sanseveria' is een symbool. 'Een sanseveria' is een plant.

de andere Ik snap het niet.

de man Ik wel, een beetje.

de ene vrouw Wat voor een beestje?

de man Beetje, ik zei beetje.

de ene vrouw Die luizen zeker.

de man Ik zei niet beestje.

de ene vrouw Die staan ook symbool,

die luizen, die staan metafoor.

de man Waarvoor?

de ene vrouw Het binnendringen van het vreemde, van het onbekende.

de man Ik ben nauwelijks binnen gedrongen.

de andere Dat is waar, hij is niet gedrongen.

de ene vrouw Eerder geglipt.

de man Ik ben hier naartoe genomen.

Zonder vrije keus of wil.

de ene vrouw Je hebt anders niks te klagen.

de man Ik klaag ook niet. Ik feit alleen.

de ene vrouw Je hebt ook niks te feiten.

de andere Laat hem nou, hij kan toch niks aan die luizen doen, misschien komen ze wel van jou.

de ene vrouw Oh nu heb ik opeens luizen.

de man De sanseveria heeft luizen.

de ene vrouw En ik ben benieuwd hoe die daaraan komt.

de andere Ja nou ja, we spoelen ze gewoon even weg, zijn we daar ook weer vanaf.

een doodgewone dag

de andere Het elektriciteitsnet hapert. Er lekt spanning weg. Ik denk dat iemand onze stroom steelt. Trekt het zo, warm en sidderend, uit onze koperdraden weg. Hoor je dat? Hoor je dat zoemen? Hoor je die duizenden vallende ijspegeltjes? Tiktiktiktiktik. De straatlantaarns rikketikken, de lichten knipperen op het ritme. Mijn zintuigen staan wagenwijd open. Alles komt binnen. Alles. Wat er is en wat er niet is stroomt mijn zinnen binnen. Dit tikken is een tijdbom. De haperingen kondigen een knal aan.

D'r zitten luizen in de stoplichten, ze morsen code, ze seinen, kort kort kort, lang lang lang, kort kort kort, ze seinen S.O.S., S.O.S., S.O.S., of niet luizen nee, het zijn de rode groene mannetjes die in het licht gevangen zijn, eenzaam opgesloten, nooit zien ze elkaar, ze schreeuwen 's nachts maar niemand die het hoort, dwangarbeiders, dwangarbeiders, of nee het zijn insecten, boktor klopboor kloptoor in de stalen stelen van de verkeerslichten.

De insecten lezen de mensen hun gedachten een razende stroom door de lucht van golven radiogolven ether door de lucht doorboort je denken neemt gedachten mee snijdt hoekjes van je denken af en plakt boodschappen in je hersenkwappen kwabben reclamejingles en apocalyptische visioenen die nieuwsberichten blijken te zijn het nieuws van één uur op Radio één over vloten olietankers die in brand geslagen

zijn over vuren vijftien voetbalvelden groot die langzaam op de Noordzeekust afdrijven ik verzin dit niet dit gebeurt dit is gebeurd d'r zijn clubs vol homoseksuelen uiteen gereten mensen in de trein in stukken gespleten agenten in een hinderlaag gelokt en blauw wordt rood paars bloedend op straat l'Oreal omdat ik het waard ben tegenwoordig zijn vrouwen vijftien keer zo vaak slachtoffer van verkrachting dat komt binnen als je buiten komt l'm loving it omdat ik het waard ben l'Oreal omdat ik een zwaardvis en ik zie meisjes worstelen met zomerjurk en regenjas en ik zie meisjes die gekleed als paradoxen zijn als tegenstellingen die zichzelf tegenspreken als dooien en ontdooien als roeren en ontroeren als houden en onthouden en dat komt allemaal binnen glippen dringen van die dingen binnen als je buiten boodschappen komen binnen verborgen open boodschappen in geheime code gerikketiktikt in morse door de mannetjes in de stoplichten die de stroom stelen de stroom uit de koperen draden.

kinderen brengen geluk

de man Wil jij kinderen?

de ene vrouw Kinderen? Hoe bedoel je?

Als een soort van bedienden, bedoel je?

de man Nee, nee, als, als van jezelf bedoel ik, dat je ze baart.

de ene vrouw Ik vind het altijd als een soort van ziekte klinken, 'ik heb kinderen', dan wil ik zeggen 'ach gut, meid, wat vreselijk voor je, valt er nog iets aan te doen? Chemo?'

de andere Een kind is geen kanker.

de ene vrouw Ik durf te wedden dat je een kind met chemo ook weg krijgt.

de man Zou jij kinderen willen?

de andere Ligt eraan met wie.

de ene vrouw Ik weet niet of je jouw genetisch materiaal nou per se moet willen reproduceren.

de andere Het is een grote verantwoordelijkheid.

de man Ja, maar je krijgt er ook veel voor terug.

de ene vrouw Niets is voor niets, gratis bestaat niet, als je er veel voor terug krijgt, moet je er ook veel voor inleveren.

de man Ja. Tijd, ja. Tijd, aandacht en liefde.

de andere En liefde. Ja.

de ene vrouw Moet je je liefde inleveren?

Droge zoi blijft er dan over.

de andere Inleveren weet ik niet, maar je moet er wel veel liefde instoppen.

de ene vrouw En veel geld kost het ook nog.

de man En slaap.

de andere Ja.

de ene vrouw Je moet er slaap instoppen?

Waarin? In dat kind?

de man Niet instoppen maar opgeven.

Voor dat kind. Kinderen slapen veel, maar ze zijn wakker op tijden die jou niet uitkomen.

de ene vrouw Waarom zou je er dan aan beginnen.

de andere Nou... gewoon.

de man Dat is iets van, biologisch.

de andere Dat voel je gewoon.

de man En het hoort zo.

de andere Ja, iedereen doet het.

de ene vrouw Ik niet.

de andere Verder doet iedereen het.

de ene vrouw Lemmingen rennen ook allemaal op dezelfde afgrond af, die vragen zichzelf ook niet af 'waarom doen we dit?'

de andere Een kind is geen afgrond.

de ene vrouw Oh nee?

Alles verdwijnt erin, tijd, liefde, slaap, geld.

Als een kind geen afgrond is dan in ieder geval een bodemloze put. Een zwart gat.

Maar je krijgt er wel veel voor terug.

de andere En daarbij is het een mythe.

Dat doen lemmingen helemaal niet.
de ene vrouw Wat doen lemmingen dan wel?
de andere Weet ik veel. Eten. Slapen. Kinderen krijgen.
de ene vrouw Juist. Ja. Dat zeg ik.
De afrond in.
de man Maar het is toch mooi.
de ene vrouw Is dat zo? Weet ik niet.
de man Een baby, dat is toch mooi.
Dat maakt toch gevoelens los.
de ene vrouw Ja, dat maakt wel gevoelens los.
de man Ja. Dat gaat vanzelf.
de ene vrouw Maar niet per se mooie gevoelens.
de andere Een gezinsleven, dat lijkt me wel wat, op foto's ziet dat er
altijd prettig uit, geborgen. Fijn.
de ene vrouw Ja. Op foto's. Maar foto's zijn maar flitsen. Het gaat om
de uren die ertussen zitten. Die maanden, jaren van lelijkheid
en angst en verdriet en woede.
de andere Nou ja zeg wat weet jij daar nou van.
de ene vrouw Ik ben toch kind geweest.
de andere Voor ouders is het anders.
de ene vrouw Wat weet jij daarvan.
de andere Dat is geen weet dat is geloven.
de ene vrouw Gloven, dat schiet niet zoveel op hè? Zekerheden, daar
kan je op bouwen,
maar gloven... dat is... dat zijn... Gloven zijn van die kleine groene
beestjes die met hun gekartelde achterpootjes over hun gekartelde

dekschildjes gaan en dan dat irritante geluid maken. Dat je in de zomer hoort. In veel te warme landen.

de andere Dat zijn...

de ene vrouw Gloven. Ja. Heel irritante insecten.

de man Rotbeesten.

de ene vrouw En als we dan een kind hebben

ben ik dan nog wel begeerlijk? Heb ik dan nog zin of is mijn lijf dan op?

Wil ik nog wel dat jij naast mij slaapt?

En als ik je verbannen heb naar de bank, of zolder, hoe lang duurt het dan tot jij een ongewenste gast bent in mijn huis.

Hoe lang duurt het voor ons huiselijk geluk

ontaardt in huiselijk geweld. Hoe lang voordat 'omdat het zo hoort'

verandert in 'heb je het al gehoord?' Hoe lang voor ik een mes in jouw keel of ik een kussen op het kind druk?

de man Ik weet het niet.

de ene vrouw Ik wel. Niet lang. Niet lang, Hans. Dan sta je daar, met kinderlijk en levenslang. Wie roept er dan Hiep Hiep Hoera?

Wie danst er dan de Samba, Hans? Wie gaat dan rond met schalen bittergarnituur, vlammetjes en loempia's en oude kaas met zuur?

de man Ik /

de ene vrouw / jij? Dat dacht ik niet Hans.

de man Nee, ik /

de ene vrouw / Jawel, zo heet jij wel!

zag je wat mijn orchi deed?

de man Bij het circus controleert een giraffe mijn toegangsbewijs. Hij boert zijn maaginhoud op (een weken oude stank walmt over mijn hoofd) en likt met blauwe tong mijn kaartje op.

Ik waad door het asfalt naar de zeeleeuwen, negeer de prullenbakken die mij sommeren iemands ogen uit te krassen en ga naar de meesters van het water, de enigen die mij kunnen vertellen wat te doen.

Nee, ik tast niet in het duister, het duister tast in mij. Zag je wat mijn orchideed? Zo niet, hui je d'r bouten.

In de zeebries wuiven de handpalmen, stids deechter koem ik bij mijn dol, mer daa weg grept m'n ijnkelers steeds staviger vest en kik zink kik zink de dipte vaan de arde in

dipper en dipper zikkik

dor de zeven cerkels van de hil nog dipper door nog nar benedde heer kin zolfs de zieliew moch nik hulpe heer kin nimmand nit zefs kik nik moch nog hulpe

roddelos vorlorro bon ok

gesloege met ollonde brak ak mach aiarskalla apa kek melk de lelle vemme eren on sprong op, kop toge grot de holle is zo heet zo heet kek zigzag imme trammala en ramba tokkik strak gespan van rosso wok tot in de vlams vadde allerdipste hölle.

de nacht afwachten

de andere Heb jij huisdieren gehad?

de man Nee. Jij?

de andere Vroeger, ja. Nu mag ik niet meer.

de man Van haar niet?

de andere Het ging steeds mis. Ik heb een kat gehad die van een flat af sprong, twee gerbils die elkaar opgevreten hebben, een goudhamster die zichzelf in het drinkbakje verdrong, een goudvis die zich op het droge heeft verzopen en een rat die is vergiftigd door de schoonmaakster.

de man Welke schoonmaakster?

de andere De metaforische schoonmaakster.

Ik wilde vroeger altijd een naaktkat.

Maar ik kreeg een cavia.

Om toch in de buurt te komen van die naaktkat,

heb ik de cavia geschoren met het scheermes dat mijn moeder voor haar poes gebruikte.

Had ik nog iets dat ietwat op een naaktkat leek.

En een cavia met een stoppelvacht, dat is niet aaibaar, dus je moet blijven scheren.

Tot je op een dag te veel scheert en je geen cavia met een piepend balletje bloed in je handen hebt.

Ik zou wel een lemming willen.

de man En met de lemming ook de afgrond in.
de andere Als het zwart me opslokt houdt het in ieder geval op,
allemaal.
de man Wat houdt op, allemaal.
de andere Met het mes op de pols, het touw om de nek, de pil op de
tong de nacht afwachten.
Ook deze heb ik dit keer overleefd.
de man Er komt een dag dat je adem je uit zichzelf verlaat.
de andere Ik weet niet of ik zoveel geduld heb.
de man Ik wil wel samen met je wachten.
de andere Een eeuwigheid?
de man Een leven lang.
de andere Of kort.
de man Een leven lang of kort.
de andere Er zijn dingen erger dan de dood.
de man Wat dan.
de andere Dingen. Niks. Pff, ik, blèèèh.
Buh, even heel duister allemaal.
de man Met het hoofd in de oven, de loop tussen de tanden, het hoofd
op de rails de nacht afwachten.
Ook deze heb ik dit keer overleefd.
de andere Er komt een dag dat je adem je uit zichzelf verlaat.
de man Ik weet niet of ik zoveel geduld heb.
de andere Ik wil wel samen met je wachten.
de man Een eeuwigheid?
de andere Een leven lang.
de man Of kort.

de andere Een leven lang of kort.

de man Laten we morgen op Marktplaats een lemming uitzoeken.

de andere Kus me.

de man Ik zal me door je laten overtuigen maar niet zonder slag of stoot. Ik zal twifelen, jij zal wanhopen en uiteindelijk zullen we beiden iets voelen, wat weet ik niet.

de andere Kus me.

Ze kussen. En meer.

de ene vrouw Hans!

de andere Hij heet geen Hans.

een beetje ethiek, hoer

de ene vrouw Je ziet het overall!

Het begint klein, een schuine blik, een onschuldig ditje, een sullig datje, maar je trekt een blik ellende open.

Fundamenten zijn niet gebouwd op dikke pilaren, nee, die staan op korrels zand. En nooit stevig. Wankel. Blaas er vaak genoeg tegenaan en alles dondert uit elkaar.

Regen slijt graniet uit, ja!

We moeten beschaafd met elkaar om gaan,

de etiquette in acht houden, manieren, omgangsvormen, netjes praten en handelen.

De ondergang van de beschaving begint bij heel erg kleine dingen.

Niemand wacht meer tot de reizigers de trein zijn uitgestapt, nee, ze ellebogen zich een weg naar binnen.

En mensen steken zomaar over! Soms náást een zebrapad, terwijl iedereen weet dat als er op minder dan dertig meter een zebrapad is je

die móet gebruiken! Maar ja! Wie stopt er nog voor zebrapaden!

Je moet elkaar een hand geven, in de ogen kijken, opstaan voor bejaarden en voor zwangere vrouwen, de deur voor iemand openhouden, iemand voor laten gaan, netjes met twee woorden spreken, u zeggen, niet schelden, eerlijk zijn.

En dan flik je me dit.

Hoer!

Medemenselijkheid, daar gaat het om.

Immorele monsters!

Want er hoeft maar dít te gebeuren, dít, en alles brokkelt af, scheurt uit elkaar, we hebben godverdomme een bevolkingsdichtheid van een legbatterij, je kan de straat niet op of je zit met je neus al in de oksel van een ander, je botst tegen elkaar op omdat niemand je meer aankijkt, nee, ze zitten met hun neus in die stralingskastjes van ze, die bewegen zich voort als levende doden, als zombies, betoverd door de voodoo van hun fictieve sociale contacten!

Niemand veegt zijn eigen stoepje schoon als het gesneeuwd heeft, nee, ze dringen bij de bakker voor, de slager, de kruidenier, overal willen ze de eerste zijn, ze hebben geen respect voor regels, etiquette wordt aan de ordinaire laars gelapt, er is geen oog voor de traditionele verhoudingen, voor dat sommige dingen moeten zijn zoals ze zijn en dat je daar eerbied voor moet hebben.

Eerbied, ja, zo'n ouderwets woord, net als goede manieren. Mensen geven elkaar geen hand meer, spreken elkaar te pas en vooral te onpas aan met je en jou, kinderen hun ouders, scholieren hun docenten, straatschoffies de ouderen van dagen, waar is het 'u' gebleven, staat die niet meer in het alfabet soms?

Dáár gaan beschavingen aan ten onder, ja, niet aan aanslagen, kernbommen, burgeroorlogen of biologische wapens, nee, de beschaving gaat ten onder aan, die gaat ten onder aan details!

Daar mag ik me toch over opwinden?

Daar mag ik me toch zórgen over maken?

Dat is toch begrijpelijk?

Dat is toch echt!

Dan mag ik toch best in paniek raken?

Dan mag ik toch best een beetje schreeuwen?

Dan mag ik toch best ontstemd raken als de veilige haven die ik voor mezelf geschapen heb verraden wordt door mijn liefde en mijn beste vriendin?

Want het gaat godverdomme wel over een beetje beschaving, een beetje moraal, dat

kan je toch vertonen?

Een beetje ethiek, hoer? Met je natte kut.

Met je natte kut tegen mijn Hans!

de andere Hij heet geen Hans.

de ene vrouw Wat?

de andere Hij heet geen Hans!

de ene vrouw Hans!

de andere Hij heet geen Hans!

de ene vrouw Hans!

Ze vechten. De Ene Vrouw wint. De Andere vrouw is bont en blauw.

de ene vrouw Ik ga schijten.

de camping

de man

Het buitenleven is het échte leven,
waar je voor je avondeten jagen gaat
en nog oog in oog met wilde dieren staat
die zich niet zonder slag gewonnen geven.

Zoals de échte vrouw, een zeldzaam wezen,
ruig en weelderig voorzien van vrouwenvacht,
die al voor je haar gezien hebt heeft bedacht
of ze je slachten gaat of rauw zal kezen.

Ze krijgt een kreet als ze je op de grond legt
en jij, geil en bang, weet niet wat er gebeurt,
geen idee of je verkracht wordt of verscheurd.

Dan is ze klaar en schiet ze in het woud weg en jij strompelt in
verwarring naar je tent
nu pas weet je zeker dat je ontmaagd bent.

de ene vrouw Ik ga schijten.

ik ga de deur uit

de andere Portemonnee, sleutels, sigaretten,
lippenstift, labello, handgranaat, strippenkaart, paracetamol en
telefoon.

Ik stap de deur uit.

de man Blijf.

de andere Twee hoorns steken

uit van onder mijn jurk

een wild beest

houdt zich schuil

onder het textiel

klaar om toe te slaan.

Mijn jasje is van panter

zelf gevild en schoongemaakt.

Ik stap de deur uit.

de man Blijf.

de andere Ik ben zacht, ja,

en ook mijn lach is van dons

of zoiets zachts

dat je van jonge vogels

afrukt

tot ze naakt en rillend sterven

van de kou.

Er zit nog kuikenbloed

in de mondhoek
van mijn glimlach.
de man Blijf.
de andere Vergis je niet. Ik ben gevaarlijk.
Ik stap de deur uit.
de man Blijf.
de andere Vanavond jaag ik op de dag
schreeuw ik naar de wolken
ga ik de zon op haar bakkes slaan.
Ik stap de deur uit.
de man Blijf.
de andere Ik ga op jacht.
Ik sleur een vent mijn nest in
een volbloed Arabier,
een bleek besproete jongeman
of een donkerhuidig sexemplaar,
of alle drie, er is
in mijn borstkas plaats genoeg.
de man Blijf.
Want soms heeft de dag klauwen,
scherpe nagels daar ook aan.
Soms heeft de dag niet het beste met je voor.
de andere Ik ga hun huiden opspannen, en in de woonkamer hangen, ik
neem hun vlees in hompen tot mij, maak hun botten tot
gebruiksvoorwerpen, een kammetje, een haarspeld, een broche, of
misschien wel tot muziekinstrumenten. Hun haren stop ik in mijn
kussensloop zo houden zij mij warm

nacht na nacht. Ik ga op jacht.

de man Blijf.

de andere Portemonnee, sleutels, sigaretten,
lippenstift, labello, handgranaat, strippenkaart, paracetamol en
telefoon. Ik stap de deur uit.

de man Blijf.

de andere En dan?

de ene vrouw Hans!

de man Ik heet geen Hans.

de andere Ik weet het.

de ene vrouw Hans! Ik ben klaar Hans!

de man Ik ben hier!

de ene vrouw Ja kom dan hier! Je moet afvegen!

raadseltjes

de ene vrouw Het is bruin
en er steekt een kaars in: De Kandelaars.
Het is bruin
en het vliegt hoog in de lucht: De Adelaars.
Het is bruin
en doet het licht aan: De Schakelaars.
Het is bruin
en exclusief: De Kaviaars.
Het is bruin
en het bekvecht: De Kibbelaars.
Het is bruin
en het verkoopt huizen: De Makelaars.

Het is bruin
en creatief: De Kunstenaars.
Het is bruin
en blijft vaak hangen: De Stotteraars.
Het is bruin
en frank en vrij: De Fladderaars.
Het is bruin
en levensgevaarlijk: De Moordenaars.
Het is bruin
en communiceert in max. 140 tekens:

De Twitteraars.

Het is bruin

en doet het op zijn Grieks-Romeins:

De Worstelaars.

Het is bruin

en het sterft voor de goede zaak:

De Martelaars.

Het is bruin

en fair trade: De Max Havelaars.

Het is bruin

en het is snel opgewonden: De kittelaars.

Het is bruin

en een aanvaller: De Klaas Jan Huntelaars.

Het is bruin

en zwemt in slootjes: De Stekelb-aars.

Het is bruin

en geel: De Bananus.

Het is bruin

en dun en staat in het bos: Het diareetje.

Het is bruin

en komt in opstand: Power to the Poeples.

jij woont hier niet

de ene vrouw Onze liefde was paradoxaal
maar tegelijkertijd vreemd genoeg ook zeer harmonieus.

de andere Groot woord. Liefde.

de ene vrouw Heb je nog pijn?

de andere Pijn is what happens
while you're busy making other plans.

de ene vrouw Wil je nog pijn?

de andere ...

de ene vrouw Niet? Ik heb nog genoeg.

de andere ...

de ene vrouw Ik graai de schemering

bij elkaar

al die dikke grijze

draden bijna nacht

en wacht

pas in het donker

ga ik op pad.

de andere Ga je naar buiten?

de ene vrouw Niet om hommeles

veroor te zaken

nee

ik schop geen rel
ik sluip
geruisloos
als een kat.

Dat moet ook wel
wil niet betrappt.
de andere Jij gaat nooit naar buiten.
de ene vrouw Ik ga.
de andere Buiten hangt.
Ik weet niet hoe
ik het anders moet zeggen,
maar
buiten 'hangt'.
Hier, binnen, zit alles op zijn plek,
vast in de ruimte, vastgespijkerd,
vertrouwd, veilig, voorspelbaar.

Buiten kan er alles vallen.

de andere Hij weet nu dingen
over vrouwen
die niemand anders weet.
de ene vrouw Zelfs wij niet.
De Man is terug.
de andere Je bent terug.
de man Ik kan niet weg.

de andere Om mij?

de ene vrouw Om mij?

de man Nee.

De deur is gebarricadeerd.

Ramen ook.

Er is geen weg naar weg.

de andere Nee. Wij komen nooit buiten.

de ene vrouw De laatste keer was lang geleden.

de andere Je kon de nucleaire oorlog bijna aanraken.

de ene vrouw Sindsdien kan hier niemand in of uit.

de andere Wel zo veilig.

de man Waar kom ik dan vandaan?

De Man raakt in paniek.

gilles

De Man kleedt zich uit tijdens deze uitbarsting van paniek.

de man Er wordt tegenwoordig maar al te snel gepijpt gepepen
gegrepen naar kut kut bio-lul-lul-logische aspec-pik-pis-pecten en
cere-befbef-brale ver-kanker-klaringen van af-gore-kanker-tyfus-tering-
wijkend gedrag gedrag gedraag je homo mongool hoerebitch afwijkend
gedrag en beleven lekker lekker likken lul of in andere hoeren woorden
ook kots buk wel mentaal dis-fuck-tioneren tering terwijl je
godverdomme kritiek koliek kut kunt hebben op de bef tekkel klote pus
pus pis pik lik lul lul schijt reductionistische en materialistische visie op
menselijk gedrag en psychopathologie binnen het gangbare biologisch
psychiatrische paradigma neuk je moeder met een kernkop flikker
nikker pusput tietten kanker in je kut aids in je kut nekschot pijp m'n kut
bek open en slikken ik neuk je in je neus kus aars aars anus bloed poep
stront bitch klit pik kankerpis aidsbek tyfushoer fuck buk emotionele en
cognitieve stoornissen pissen pikken likken zouden volledig door
processen in de hersenen worden veroorzaakt kankerlul maar toch en
dus want shit fuck de pathogenese van stoorpissen nissen valt
weliswaar te beschrijven in de terminologie van processen in de
hersenen maar dat betekent nog niet dat deze stoornissen volledig
door processen in de hersenen veroorzaakt en dus verklaard kunnen
worden
met andere woorden er is wel degelijk sprake van een correlaat tussen
de hersenen en gedrag maar dit wil niet zeggen dat ziektebeelden

volledig reduceerbaar zijn tot processen in de hersenen dus nu jij weer teef.

Teef!

Teef!

Teef!

Ja, daar schrik je van hè!

Van opeens zo fel!

Nu is het opeens niet grappig meer, hè!

Ik schreeuw niet!

Jij bent gewoon te gevoelig, ja?

Jij bent gewoon te teertjes,
vederlicht vogelfuckje, ja?

Zo zinloos dat jij bent,
met je dunne huidje,
en je blauwe plekjes
als ik alleen al naar je wijs.

Bèng!

Wijzen met de vuist, bitch!

Ben je opeens niet meer zo toonbaar, hè?
Met die lelijke onderhuidse bloeditstorting.
Gadverdamme wat ben jij een lelijk wijf zeg.
Niks ben jij!

Dacht je dat er iemand was
die jou zou neuken?
Dacht je dat er iemand was
die daar in zou durven duiken?
Dacht je dat er iemand was
die zijn adder
in dat vuilvat zou stoten?

Ja, dat zou je wel willen hè. Hè!
Krijg je ook eens wat binnen hè. Hè!
Verziekt mormel, op je knietjes, teef!

Bid maar als je weet wat bidden is.

Of dacht je dat je een prinsesje was?
bèng! dat zal je!
Van je lang en gelukkig!

Waarom kijk je zo treurig?
Ik hou toch van je?
Jij houdt toch van me?
Voel je de liefde niet,

de liefde tussen ons?

Wat zit je te hijgen,
vind je het lekker? Ja?

Huilen kreng!
Ja, zo is ze zoet, goed zo, zoet zo.
Kom maar hier dan schatje,
ik kus je, ik sus je,
ik sus je met mijn kusjes.

Stil maar lieverd!
Stil maar lieverd!
Stil maar lieverd!

Wat kijk je me nou aan
met die rattenoogjes van je
met die weggerotte kop
met die bek vol slechte adem?

Zal ik je opensnijden?
Ik ga je opensnijden.
Ik snijd je open.

Wat zullen we daar eens planten?
Zullen we een ratje planten?
Of ratje? Zei ik dat? Haha!

Een hartje, ja, dat bedoel ik ja,
opdat gij liefde voelen zal.
Mijn liefde voelen zal!

de andere Kom maar.
Kom maar hier.
Laat de pijn maar glijden,
die gaat voorbij.

Kom maar, kom maar, kom maar hier, bij mij, ik heb je vast. Ik heb je zo weer op de voeten. Je bent me onbekend maar ik heb geen angst voor jou, ik voel me veilig bij je lijf. Ik zal jou verzorgen en als je weer heel bent, zal jij mij beschermen. Ik heb jou en jij hebt mij, we hebben niemand anders nodig. Wij zullen verliefd zijn op elkaar en soms niet weten waar we het moeten laten. En dan ebben die gewelddadig weldadige golven weg en houden we van elkaar. Wij zijn het oog van de storm, een rustpunt in een woedende wereld. En met de rust komen mijn irritaties maar die stop ik diep diep weg, tot ze zich een weg naar buiten banen en mijn irritaties twijfels worden. Je merkt er niets van, ik blijf lachen. Tot het bitter eind aan toe. En dan zal ik je verlaten. Jij zal mij een koud koud hart verwijten, maar ik weet dat jij altijd aan mij denkt. De steek die je dan voelt is het bewijs van mijn bestaan. En dan slijt je weg tot een herinnering, beetje zoet, beetje onaangenaam, tot je niets meer bent dan een stukje verleden, zoals er zoveel stukjes verleden zijn, de gebroken glasplaat die het leven langzaam wordt. Maar daar zijn we nog niet. Daar zijn we nog lang niet. We staan aan het begin. Het begin waarin ik denk dat er liefde is en dat jij dat bent.

miauw

de man Ik kom uit de kosmos. Dat is de lucht boven de lucht boven...

de ene vrouw En Hans, wil je de deur achter je dicht doen?

de man Doe ik.

Ik kom uit de kosmos. Dat is de lucht boven de lucht boven de lucht.

De ruimte boven de ruimte boven de ruimte zo ver als de sterren boven de sterren en daar dan achter daar ligt de kosmos. Daar kom ik vandaan.

Ik weet nog goed hoe ik met mijn fighterjet uit de schaduw verscheen van wat de mensheid maan noemt.

Ik was op CroGnons aan het jagen een bloeddorstig ruimteras dat planeten kaal vreet en niets anders achterlaat dan kiezels en zand.

de ene vrouw Je moet het licht uitdoen als je de laatste bent die de kamer verlaat.

de man Oké.

de ene vrouw En kan je alsjeblieft de dop op de tube tandpasta draaien, Hans.

de man Zal ik doen. De mensheid was in gevaar en ik moest haar redden. Ik was de prins in de witte fighterjet.

Maar de zwaartekracht trekt hard, de zwaartekracht kent geen genade, de zwaartekracht laat zelfs de lichtste dingen vallen op den duur.

Ook mij wezen van licht gezonden door de goden.

En ik viel. Ik crashte mijn voertuig verbrandde
tot stof in de dampkring en ik...

de ene vrouw En niet in je neus peuteren graag Hans.

de man Sorry.

de ene vrouw Daar hoef je geen sorry voor te zeggen Hans, gewoon
niet doen.

de man Prima.

de ene vrouw Laat de la alsjeblieft niet open staan Hans.

de man Ik zal mijn best doen.

de ene vrouw En haal het kleingeld voortaan uit de zakken van je vuile
was Hans.

de man Ik zal eraan denken.

de ene vrouw Je hoeft niet te denken, Hans,
doe het gewoon.

de man Oké. Oké. Oké.

Mijn voertuig verbrandde in de dampkring
en ik onbeschermd kwam als een komeet in een oceaan terecht.
Waar ik door een walvis opgevreten werd.

Ik reïncarneerde in een boeddha een spiritueel...

de ene vrouw Zou je, Hans, zou je het lege pak melk weg willen gooien
en niet terug in de koelkast zetten alsjeblieft?

de man Ik reïncarneerde om de mensheid te leiden naar de verlichting.

Mijn pad is lang en zwaar en ik heb nog een lange weg te gaan, want
de mens zo heb ik geleerd zit niet te wachten op verlichting.

Liever blijft hij in de duisternis zodat niemand zijn geheimpjes ziet.

de ene vrouw Oké Hans?

de man Oké.

de ene vrouw Oké. Fijn Hans.

de man Maar ik ben de boeddha. Ik heb het geduld van duizend zonnen.

Ik ben de redding. Ik ben jullie redding.

de ene vrouw Jij bent onze redding?

de man Ja.

de ene vrouw Dat is mooi, want wij hebben honger.

de man Honger?

de andere Honger.

honger

de andere Het kraakt in mijn ik.

de man Ik weet het.

de andere Er zit een wilde grom in mijn buik die knarsetandend aan mijn ingewanden rammelt.

de man Ik weet het.

de andere Een grom die uit niets dan klauw en tand bestaat, die als ik hem niet stillen kan, zijn nagels uitslaat en mijn hart opvreet.

Ik moet eten of ik verteer mezelf.

de man Ik weet het. Het spijt me. Ik heb niets.

de ene vrouw Niets.

de man Nee.

de ene vrouw Helemaal niets?

de man Kijk om je heen. Alles is stof of spinnenweb.

de andere We zullen verhongeren.

de man Er is zelfs geen slachtafval om het laatste vlees van af te plukken, geen kippenpoot waar we het merg uit kunnen zuigen.

de ene vrouw Dan zullen wij verder moeten kijken dan ons neusje lang is.

de man Graag, maar wat zie jij daar dan?

de ene vrouw Jou.

de man Ja.

de ene vrouw Jou.

de man Oh.

de andere Hem?

de ene vrouw Het is niet ideaal, maar wel een optie.

de man Ik weet niet of ik daar luid jubelend mee in kan stemmen.

de ene vrouw Als het nodig is, voert het wilde beest zijn jongen met zijn eigen bloed.

de andere Hij is geen wild beest.

de ene vrouw Och.

de andere En wij zijn jong niet.

de ene vrouw Het gaat om het principe.

Als jij iedere metafoor letterlijk gaat nemen,

kunnen we wachten tot we een ons wegen. Wat ook gaat gebeuren, als we niks te eten krijgen.

de andere Ik weet het niet.

de man Ik ook niet.

de ene vrouw Ik kom alleen op voor mijn recht. Het recht van de sterkste.

de andere En het recht van de zwakkere om beschermd te worden dan?

de ene vrouw Dat recht bestaat niet in noodsituaties. We worden met uitsterven bedreigd. Het voortbestaan van onze soort staat op het spel.

Als ik mij opoffer, is de kans dat onze genen doorleven kleiner dan wanneer jij je opoffert. Dat is statistiek. Dat staat los van moraal of ethiek. Dat is genetica.

de man Daar zit wat in.

de andere Tegen logica kan je niet vechten.

de man En als ik dat wel doe.

de andere Jij? Vechten?

de man Als ik mij verzet?

de ene vrouw Dan wordt het zo onaangenaam. We hebben de keuze dit genoeglijk af te handelen. We kunnen het beschaafd houden. Je kan jezelf als redder van je soort zien. Een held. De verlosser, zo je wilt. Put daar moed uit, voldoening.

de andere Laten we dit moment niet lelijk maken.

de man Je hebt gelijk.

de ene vrouw Natuurlijk.

de man Gaat het me pijn doen?

de andere Ja. Het gaat je pijn doen. Sorry.

de ene vrouw Maar dat is onvermijdelijk.

de andere En we beleven er geen genot aan, dat moet je geloven.

de ene vrouw We zullen de pijn tot een redelijk minimum proberen te beperken.

de man Dat is lief.

de andere Wij doen ons best.

de ene vrouw Al is liefde in tijden van nood niet per se een pré.

de man Goed.

de andere Goed.

de man Hoe gaan jullie het aanpakken? Gaan jullie mijn keel openknagen?

de ene vrouw Zeg, hoe primitief denk jij dat wij zijn!?

de andere Wij gebruiken gewoon bestek.

de ene vrouw Dat wij onze toevlucht moeten nemen tot kannibalisme, betekent nog niet dat wij onze tafelmanieren moeten verlaten.

de andere Dat is ook fijner voor jou, dat je weet dat je met egards behandeld zal worden, met mes en vork, zoals het hoort.

de man Dat is netjes. Beschaafd.

de andere We kunnen niet anders.

de ene vrouw Kwestie van etiquette. Niet iets om onszelf mee op de borst te roffelen.

Ga maar liggen.

De Man gaat liggen. De Ene Vrouw legt het mes op de keel van De Man.

de man Wacht!

de andere Wat?

de ene vrouw Je gaat toch niet tegenstribbelen, niet nu?

de man Nee, ik wil alleen... Ik zou graag wat laatste woorden willen zeggen.

de ene vrouw Ja?

de man Eh...

de ene vrouw Nou?

de man Ik kan er even niet opkomen.

de ene vrouw Maar ik heb honger.

de man Dat snap ik, natuurlijk, het spijt me, maar dit is een belangrijk moment voor mij.

de ene vrouw En daar heb ik ook alle begrip voor, maar mijn bloedsuikerspiegel begint gevaarlijk te dalen. En wanneer dat gebeurt, dan ga ik trillen. Dat maakt het er voor jou ook niet minder pijnlijk op.

de man Ja. Ik heb het.

de ene vrouw En?

de man En wat?

de ene vrouw Die laatste woorden, en?

de man Ja, die ga ik nu nog niet zeggen. Ik wacht even tot het zover is.

de ene vrouw Kom ik erin voor?

de man Waarin?

de ene vrouw Je laatste woorden, kom ik daarin voor? Zeg je ook iets over mij?

de man Nee, sorry.

de ene vrouw Oh.

de man Had je dat graag gewild?

de ene vrouw Nee hoor, geeft niet, maakt niet uit.

de man Ik kan wel iets anders verzinnen, als je erop staat.

de ene vrouw Nee nee, het zijn jouw laatste woorden.

de man Jij komt er wel in voor.

de andere Ik?

de man Ja. Ze zijn voor jou. Mijn laatste woorden.

de andere Oh, dat is... Dat vind ik...

de ene vrouw Zullen we dan maar? Straks wordt het vlees taai.

De Ene Vrouw legt het mes op de keel van

De Man.

de man Wacht!

de ene vrouw Wat nu weer? Dat is de meest logische plek. Dan bloed je snel uit.

Dat is om het lijden tot een minimum te beperken.

de man Ik wil meer tijd, ik wil het meemaken.

de ene vrouw Vind je dat zelf ook niet een tikkeltje...

de man Als ik jullie de redding breng, mag ik daarop zijn minst getuige van zijn, of niet?

de andere Daar heeft hij wel een punt.

de ene vrouw Waar zal ik beginnen dan?

de man Begin maar bij mijn dijbeen, ik heb altijd gedacht dat ik daar het smakelijkst zou zijn.

de ene vrouw Hier?

de man Iets hoger.

de ene vrouw Hier.

de man Ja. Daar.

de ene vrouw Goed.

Ze begint te snijden.

de man Ja. Goed. Au!

de andere Sorry.

de man Nee, geeft niet, het is gewoon een beetje een gevoelige plek.

Ga maar door. Au!

de ene vrouw Ik vind het een beetje lastig als je dat soort geluiden maakt.

de man Dat snap ik. Sorry.

de andere Misschien moet je hem toch meteen zijn keel doorsnijden.

de man Wacht!

de ene vrouw Ik begin mijn geduld een beetje te verliezen.

de man Laat mij het doen. Laat mij jullie voeden.

de andere Is dat niet een beetje... ik weet het niet... ongebruikelijk?

de ene vrouw Het is zijn lichaam, in principe mag hij ermee doen wat hij wil.

Hij begint in zichzelf te snijden.

de man Hier, neem maar een stukje. Het is vers.

de andere Dank je zelf.

de man Jij ook.

de ene vrouw Ja.

Ze eten.
de man En?
de ene vrouw Ja hoor.
de andere Ja, lekker. Je dijbeen is lekker.
de man Dank je.
Hij snijdt nog een stukje van zichzelf af.
de andere Dank je zelf.
En nog een stukje.
de andere Dank je.
En nog een stukje. De Man begint steeds heftiger te bloeden.
de man Je moet het van me overnemen,
ik hou het niet lang meer vol.
De Andere knikt.
de man En kom even iets dichterbij.
Nog dichterbij, dan fluister ik je mijn laatste woorden.
De Man fluistert haar de laatste woorden in
't oor.
de andere Dank je.
de man Het is niks.
de andere Nee echt, dank je.
Dank je. Dank je wel. Dank je.

Burgerlijke Schemering is geschreven in opdracht van tgECHO en ging op 2 februari 2017 in première in Huis Oostpool te Arnhem

de ene vrouw Anna Schoen

de andere Lotte Dunselman

de man Ian Bok

Regie: Bram Coopmans

Scenografie: Sascha van Riel

Kostuums: Jessica Helbach

www.tgecho.com

Met dank aan: Toneelgroep Oostpool, Sandra Holleman, Bert Hadders en Raoul Copier

De productie is mede mogelijk gemaakt door:

Fonds Podiumkunsten, Fonds 21, BNG Cultuurfonds, Gemeente Arnhem, Provincie Gelderland

Jibbe Willems (Arnhem, 1977) is afgestudeerd aan de Toneelacademie Maastricht. Als toneelschrijver werkte hij onder andere voor het Nationale Toneel, Oostpool, De Utrechtse Spelen, Het Zuidelijk Toneel, Frascati, De Toneelschuur en Toneelgroep Maastricht. Zijn werk is vertaald en opgevoerd in Rusland, Brazilië, Zuid-Afrika, Duitsland, Spanje, Suriname, Mexico en zelfs België. Iedere maand is hij te zien in de satirische theatershow De Orde van de Dag. In 2015 trad hij aan als huisschrijver van Toneelgroep Maastricht

www.jibbewillems.nl

Toneelwerk

Burgerlijke Schemering – 2017

Het Belangrijkste Jaar van de Mensheid – 2016

We Hadden Liefde, We Hadden Wapens – 2016

The Gentle Woman – 2016

Winnen is Belangrijker dan Meedoen – 2016

Pretpark – 2016

Eyes Wide Shut* – 2016

Dijkdrift* – 2016

Made In Here – 2016

Mariken – 2016

De Marginalia – 2016
The Tourists – 2016
Geef Rio maar de Schuld – 2016
Iets van Troost* – 2015
Othello* – een vrije vertaling – 2015
Motief knokpartij bruiloft nog steeds onbekend* – 2015
Waar het vlakke land gaat plooiën* – 2015
Leo & Lena* – 2014
The Truth About Kate* – 2014
En Hier Is Lijf – 2014
Naar de hemel wijzen* – 2013
Conversations with my Mother – 2013
Gluren – 2013
Het Water en de Wees – 2013
Kid Dynamite – 2013
Tussentijd – 2013
Lachgas – 2012
Kabel – 2012
Raven – 2012
Noem hem Pinokkio – 2012
Vrije val – 2012
De Achtste Dag – 2012
Nachtmis – 2012, 2011, 2010
Mis voor ongelovigen – 2011
Eindland – 2011
Oscar en zijn moeder – 2011
Iets om van te huilen – 2011

Een goed mens – 2011
Verzet in vreedestijd – 2010
Te koop: schrijver – 2010
Barry – 2010
Texel/Texas – 2010
MAC – 2009
JE KAN JE NIET VERSTOPPEN DOOR JE OGEN DICHT TE DOEN –
2008
Schrikkeluur – 2008
De negende cirkel – 2008
Pop – 2008
Taxi – 2008
Antigone – 2008
Apocalypso – 2008
Tekst en eten – 2008
Scharrel – 2008
De Rattenvangster – 2007
TestosterTony – 2007
Roest – 2007
Zee van gras – 2007
Lola – 2007
Terrorisme voor beginners – 2006
Route du Soleil – 2006
Galaxica – 2005

*Deze teksten verschenen eerder in de reeks van
De Nieuwe Toneelbibliotheek (#167, 207, 232, 278, 279, 292 en 321)